

Internetstiftelsens remissvar på DS 2021:30 Upphovsrätten på den digitala inre marknaden

Om Internetstiftelsen

Internetstiftelsen är en oberoende, affärsdriven och allmännyttig organisation. Vi verkar för ett internet som bidrar positivt till människan och samhället.

Vi är en stiftelse och vår urkund slår fast att vi ska säkerställa en stark och säker infrastruktur för internet som tillgodoser dagens och framtidens behov i Sverige samt främja forskning, utbildning och undervisning med inriktning på internet. Vi ansvarar för internets svenska toppdomän .se och sköter även drift och administration av toppdomänen .nu. Intäkterna från affärsverksamheten finansierar en rad satsningar i syfte att möjliggöra att människor kan nyttja internet på bästa sätt och att ge kunskap om internetanvändningen i Sverige samt digitaliseringens påverkan på samhället. Vi tillhandahåller evenemang och utbildningsinsatser som gör det enklare att förstå och använda internets tjänster och som bidrar till ökad kompetens och fler möten som främjar internetinnovation. Vi stöttar även olika fristående uppdrags- och forskningsprojekt som på olika sätt gynnar internets utveckling och ger förutsättningar för internetentreprenörer och utvecklare att ta steget från idéstadiet till färdig produkt eller tjänst. Med våra identitetsfederationer förenklar vi inloggning och höjer säkerheten i identitets- och kontohantering för både användare och leverantörer av olika tjänster inom skola, hälso- och sjukvård.

Internetstiftelsens vision är att alla vill, vågar och kan använda internet.

Remissvar

Internetstiftelsen har blivit tillfrågade att besvara remissen och nedan följer Internetstiftelsens synpunkter som är begränsade till artikel 17.

Inledningsvis vill Internetstiftelsen konstatera att frågeställningarna är komplexa och ramarna redan satta i EU-direktivet. Det är en väl genomförd bedömning och ett gediget förarbete utfört av utredarna.

Upphovsrättsligt ansvar för vissa leverantörer av onlinetjänster (artikel 17)

Som anges i utredningen måste en tjänsteleverantör, för att komma i åtnjutande av ansvarsfrihet, agera i tre avseenden. Som utredningen anger, ligger det i de nu aktuella tjänsternas natur att det inte är möjligt att på förhand veta vilket innehåll som kommer att laddas upp på tjänsten. Även om utgångspunkten är att tjänsteleverantören ska vara upphovsrättsligt ansvarig och därmed ska inhämta tillstånd för de upphovsrättsliga förfoganden som förekommer är avsikten inte att detta ansvar ska vara absolut.

Utredarna föreslår begreppet *skäligen* som motsvarighet till engelskans *best effort*. I begreppet inryms den proportionalitetsbedömning som ska göras samt att hänsyn ska tas till flertal olika faktorer.

Internetstiftelsen instämmer i utredningens bedömning och anser att begreppet visar att kravet inte kan eller ska vara absolut.

Särskilt om åtgärder för att förhindra framtida intrång

Det finns en inneboende svårighet i kravet att förhindra framtida intrång. Risken för överblockering är reell, det är därför av stor vikt att kraven är tydliga och väl avvägda och vikten av intresseavvägningen är betydande.

Utredningen föreslår, vad avser metoder för automatisk blockering, att sådana metoder endast får användas för att hindra tillgång till innehåll som med *en hög grad av sannolikhet* kan antas medföra intrång i upphovsrätt. I utredningen hänvisas till EU-kommissionens och generaladvokatens konstateranden att det bör begränsas till uppladdningar som utgör *uppenbart* (eng. *manifest*) intrångsgörande innehåll.

Internetstiftelsen ställer sig frågande till varför den svenska lagtexten väljer begreppet *hög grad av sannolikhet* när uppenbarhetskravet, som nämns av EU-kommissionen och generaladvokaten, är ett något högre ställt krav.

För att minska risken för överblockering, och ta hänsyn till de inskränkningar som finns i upphovsrätten, såsom till exempel citat, kritik och parodi, bör utredningen titta vidare på lagförslagets formulering.

Åtgärder för att hindra pågående intrång

Utredningen poängterar att tjänsteleverantörens skyldighet att avlägsna material som redan finns på tjänsten bara gäller de situationer där det med ledning av den underrättelse som lämnats står klart att det rör sig om ett intrång. Eftersom det i praktiken innebär att det faller på rättighetshavaren att ensidigt göra bedömningen om det rör sig om ett intrång i upphovsrätten, är det viktigt att det ställs tydliga krav på rättighetsinnehavaren att underrättelsen till tjänsteleverantören är klar, tydlig och välgrundad, samt även har beaktat de inskränkningar som finns i upphovsrätten, till exempel citat, kritik och parodi.

I lagtexten används meningen "*hindrar tillgången till innehållet*". Enligt vad som kan utläsas i utredningen avses *avlägsna* innehållet. Internetstiftelsen ställer sig frågande till varför inte detta begrepp – *avlägsna* – används i lagtexten för att tydliggöra syftet med kravet.

Stockholm den 13 december 2021

Carl Piva

Vd, Internetstiftelsen